

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 11 februari 1927 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen för Sveriges riksbank jämte en i ämnet väckt motion.

I en till bankoutskottet avlåten, den 20 januari 1927 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen att för sin del antaga i skrivelsen intaget förslag till lag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

Fullmäktige i riksbanken.

Fullmäktiges ifrågavarande förslag avser en höjning av avbetalningslånefonden med en och en halv miljon kronor från trettiosju och en halv miljoner kronor till trettionio miljoner kronor.

Tillika hava fullmäktige, under förutsättning att lag utfärdades i enlighet med förslaget, hemställt, »att nu ifrågavarande ökning av avbetalningslånefonden måtte ske genom överföring av en och en halv miljoner kronor från 1926 års vinst till avbetalningslånefonden».

Vidare har i en inom första kammaren av herrar *Ström* och *Björnsson* väckt, till bankoutskottet hänvisad motion nr 63 hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att av 1926 års riksbanksvinst ett belopp av två och en halv miljoner kronor måtte användas till ökning av den under riksbankens förvaltning stående avbetalningslånefonden. Därjämte anhålla vi vördsam, att bankoutskottet måtte utarbeta förslag till den lagändring, som föranledes av ett bifall till nu nämnda hemställan».

I sin berörda skrivelse hava *fullmäktige* till stöd för framställningen till en början erinrat, hurusom i lagen för Sveriges riksbank i enlighet med beslut vid lagtima riksdagarna åren 1918—1926 vidtagit sådana ändringar, att den däri omförmälda avbetalningslånefonden efter hand höjts från förutvarande belopp tolv och en halv miljoner kronor till nuvarande belopp trettiosju och en halv miljoner kronor samt därefter vidare anfört, att med hänsyn till den alltjämt starka tillströmningen av ansökningar om lån från denna fond fullmäktige ansåge, att densamma borde ytterligare höjas ävensom med anledning härav framställt ovan omförmälda förslag.

Beträffande den av motionärerna förebragta motiveringen tillåter utskottet sig att hänvisa till motionen.

Utskottet.

Utskottet har vid flera tillfällen framhållit, att riksbankens avbetalningslånefond, från vilken avbetalningslån beviljades huvudsakligen åt näringsidkare, befattningshavare, studerande m. fl. personer i mera anspråkslösa ekonomiska villkor, enligt vad erfarenheten givit vid handen, tillgodosåge ett mycket allmänt behov. Fonden har också genom riksdagens beslut under en följd av år ökats, så att den för närvarande uppgår till trettiosju och en halv miljoner kronor.

Fullmäktige hava i sin ovanberörda skrivelse föreslagit, att fonden måtte nu ytterligare höjas, denna gång med ett belopp av en och en halv miljon kronor. Motionärerna hemställa, att höjningen må ske med två och en halv miljoner kronor.

Utskottet vill erinra, att till förfogande finnas dels odisponerade vinstmedel från föregående år till belopp av 978,069 kronor 49 öre dels ock av 1926 års vinstmedel, utöver i riksstaten beräknade 15,700,000 kronor, ett belopp av 1,545,412 kronor 36 öre eller alltså sammanlagt 2,523,481 kronor 85 öre.

Under sådana förhållanden och då utskottet är av den mening, att fonden bör höjas jämväl innevarande år, har utskottet ansett ökningen böra bestämmas något högre än vad fullmäktige föreslagit och härvidlag stannat vid att föreslå ett belopp av två miljoner kronor, som torde böra överföras till fonden med 1,500,000 kronor från 1926 års vinst och återstående 500,000 kronor av tillgängliga vinstmedel från föregående år.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges förevarande framställning och den i ämnet väckta motionen, må besluta,

1:o) att för sin del antaga följande

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

13 §.

Från en under riksbankens förvaltning stående särskild fond (avbetalningslånefonden) med ett kapital av trettio och en halv miljoner kronor må riksbanken utlämna lån mot förbindelse till återbetalning på vissa bestämda tider samt mot säkerhet, som i mom. d) ovan sägs.

25 §.

Över riksbankens behållna årliga vinst äger riksdagen förfoga, dock med iakttagande av vad här nedan i 26 § stadgas.

Till riksbankens vinst skall även räknas den vinst för året, som uppstår för avbetalningslånefonden; dock att, därest i följd av lidna förluster denna fond nedgått under trettionio och en halv miljoner kronor, fondens följande årsvinster främst skola användas för dess uppbringande till nyssnämnda belopp.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i svensk författningssamling.

samt

2:o) att, under förutsättning av riksdagens bifall till vad under 1:o) här ovan föreslagits, öfvermålade ökning av avbetalningslånefonden må ske genom öfverföring till nämnda fond av 1,500,000 kronor från 1926 års vinst och 500,000 kronor av tillgängliga vinstmedel från föregående år.

Stockholm den 11 februari 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar C. E. Svensson, Gustafsson i Stensholm, Pettersson i Olovstorp, Enhörning, Dalberg, Lindgren, Östergren och Bodin;

från andra kammaren: herrar Borggren, Winkler, Bäcklund, Lovén, Olsson i Berg, Wikström, Kloo och Ryberg.
